

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

«ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΑΝΑΤΟΜΙΚΑ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ: ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ/ΠΠΣ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ/ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ, ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΠΣ - ΕΠΙΠΕΔΟ 6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	XXXXXXXXXX	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΑΝΑΤΟΜΙΚΑ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ: ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/XXXXXX/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι συμμετέχοντες θα μπορούν/είναι σε θέση να:

- κατανοήσουν τη σχέση υγείας, νόσου και φυσικής επιλογής διαχρονικά στον ανθρώπινο είδος με έμφαση σε βασικά ερωτήματα της εξέλιξης και συνεξέλιξης πολιτισμού και βιολογίας
- επιχειρηματολογήσουν για την επίδραση του περιβάλλοντος, του πολιτισμού και της βιολογίας στην εξέλιξη τους ανατομικά σύγχρονου ανθρώπου.
- περιγράψουν χαρακτηριστικά παραδείγματα εξέλιξης του ανατομικά σύγχρονου ανθρώπου όπως η δυσανεξία στη λακτόζη και τη γλουτένη και να κατανοήσουν τη σύνδεση με πολιτισμικά φαινόμενα όπως η εξημέρωση των ζώων και των φυτών κατά την Νεολιθική Εποχή.
- Να περιγράψουν χαρακτηριστικά παραδείγματα εξέλιξης του ανατομικά σύγχρονου ανθρώπου όπως οι μυοσκελετικές παθήσεις και ο συνωστισμός των οδόντων και να κατανοήσουν τη σύνδεση τους με πολιτισμικά φαινόμενα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών • Λήψη αποφάσεων • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Παραγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης • Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία 	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1	<ul style="list-style-type: none"> • Εισαγωγή 	<ul style="list-style-type: none"> • Γνωριμία με φοιτητές/τριες και παρουσίαση του περιεχομένου, του στόχου, των μαθησιακών αποτελεσμάτων και των απαιτήσεων του μαθήματος • Εξελικτικές προσαρμογές των σύγχρονων ανθρώπων
2	<ul style="list-style-type: none"> • Η σημασία της διατροφής 	<ul style="list-style-type: none"> • Η διαφοροποίηση της διατροφής των πρώτων ανθρωπογονικών
3	<ul style="list-style-type: none"> • Διατροφή, βιολογία και πολιτισμός 	<ul style="list-style-type: none"> • Η διατροφή ως βασικός πολιτισμικός και βιολογικός παράγοντας στην ανθρώπινη εξέλιξη • Πως η διατροφή, οι ασθένειες και οι πανδημίες επηρεάζουν τα δημογραφικά φαινόμενα
4	<ul style="list-style-type: none"> • Η εξέλιξη του σώματος των σύγχρονων ανθρώπων 	<ul style="list-style-type: none"> • Πώς εξελίξαμε ένα μεγάλο εγκέφαλο μαζί με ένα μεγάλο και αργά αυξανόμενο σώμα.
5	<ul style="list-style-type: none"> • Η εξάπλωση του Homo sapiens 	<ul style="list-style-type: none"> • Πώς οι σύγχρονοι άνθρωποι κατέκτησαν τον κόσμο συνδυάζοντας νοητική και σωματική ρώμη
6	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόοδος, αναντιστοιχία και “δυσεξέλιξη” I 	<ul style="list-style-type: none"> • Οι καλές και κακές συνέπειες του να έχουμε παλαιολιθικά σώματα σε έναν μεταπαλαιολιθικό κόσμο I
7	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόοδος, αναντιστοιχία και “δυσεξέλιξη” II 	<ul style="list-style-type: none"> • Οι καλές και κακές συνέπειες του να έχουμε παλαιολιθικά σώματα σε έναν μεταπαλαιολιθικό κόσμο II
8	<ul style="list-style-type: none"> • Η υιοθέτηση της γεωργίας και της μόνιμης εγκατάστασης 	<ul style="list-style-type: none"> • Κέρδη και ζημιές της νεολιθικής μετάβασης • Σύγχρονοι καιροί, σύγχρονα σώματα • Το παράδοξο της ανθρώπινης υγείας στη βιομηχανική εποχή • Γιατί η μεγάλη διαθεσιμότητα ενέργειας μπορεί να μας αρρωστήσει
9	<ul style="list-style-type: none"> • Χαρακτηριστικά σε “αχρησία” 	<ul style="list-style-type: none"> • Γιατί χάνουμε ό,τι δεν χρησιμοποιούμε • Οι κρυφοί κίνδυνοι του νεωτερισμού και της άνεσης • Γιατί οι καθημερινές καινοτομίες μπορούν να μας βλάψουν
10	<ul style="list-style-type: none"> • Νέοι καιροί νέα ήθη 	<ul style="list-style-type: none"> • Γιατί ο άνθρωπος αρέσκεται να αποκτά νέες και επιβλαβείς συνήθειες, όπως αποδείχθηκαν τα παπούτσια, το διάβασμα και το κάθισμα σε καρέκλες; • Γιατί οι αλλεργίες εμφανίζονται συχνότερα στα ανεπτυγμένα κράτη;
11	<ul style="list-style-type: none"> • Μπορεί η εξέλιξη να είναι καλή ή κακή; 	<ul style="list-style-type: none"> • Η επιβίωση του σχετικά καταλληλότερου. • Μπορεί η εξελικτική λογική να βοηθήσει στην οικοδόμηση

		ενός καλύτερου μέλλοντος για το ανθρώπινο σώμα;
12	<ul style="list-style-type: none"> Παρουσίαση εργασιών 	<ul style="list-style-type: none"> Παρουσίαση εργασιών Συζήτηση των αποτελεσμάτων με βάση τις σύγχρονες μεθόδους και θεωρίες Ανάπτυξη δεξιοτήτων παρουσίασης και επικοινωνίας των ερευνητικών αποτελεσμάτων
13	<ul style="list-style-type: none"> Ανακεφαλαίωση 	<ul style="list-style-type: none"> Ανακεφαλαίωση και επίλυση αποριών Ανατροφοδότηση φοιτητών/τριών για το μάθημα

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Διαλέξεις στην τάξη Ενεργητική μάθηση (hands-on learning) – Βιωματική μάθηση Ομαδοσυνεργατική μάθηση 												
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p> <ul style="list-style-type: none"> Παρουσιάσεις PPT Διαδραστικό υλικό, ανακοινώσεις και επικοινωνία μέσω της πλατφόρμας eClass Μελέτη από τους φοιτητές υποστηρικτικού υλικού σχετικού με το περιεχόμενο του μαθήματος Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω email 												
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Εργασία</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td>27</td> </tr> <tr> <td>Εξετάσεις</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>120</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Εργασία	50	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	27	Εξετάσεις	4	Σύνολο Μαθήματος	120
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	39												
Εργασία	50												
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	27												
Εξετάσεις	4												
Σύνολο Μαθήματος	120												
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Διαμορφωτική</p> <p>Δημόσια Παρουσίαση: 10% Εργαστηριακή Εργασία: 10% Εργασία (υποχρεωτική): 20% Γραπτή τελική εξέταση: 60%</p> <p>Προφορική εξέταση σε περίπτωση αίτησης από τον φοιτητή</p>												

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνόγλωσση:

- Lieberman E. Daniel. (2015) Η ιστορία του ανθρώπινου σώματος. Υγεία, ασθένεια και φυσική επιλογή: το νέο πεδίο της εξελικτικής ιατρικής
- Harari Yuval Noah. (2015) Sapiens - Μια σύντομη ιστορία του ανθρώπου

Ξενόγλωσση:

- John F. Hoffecker. (2015) Modern Humans. Their African Origin and Global Dispersal
- Scott Solomon. (2016) Future Humans. Inside the Science of Our Continuing Evolution

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εναλλακτικοί τρόποι εξέτασης μαθήματος σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης

Διδάσκων:	Χ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ
Τρόπος επικοινωνίας με διδάσκοντα	cpapage@he.duth.gr
Επόπτες/Επιτηρητές:	ΝΑΙ
Τρόποι εξέτασης:	Εργαστηριακή Εργασία: 10% Εργασία (υποχρεωτική): 20% Δημόσια Παρουσίαση: 10% Γραπτή τελική εξέταση: 60%
Οδηγίες υλοποίησης εξέτασης: (3)	<p>Εργαστηριακή Εργασία (10%): Η εργασία αυτή περιλαμβάνει την αναφορά των φοιτητών για τις επισκέψεις τους στο εργαστήριο και την πρακτική τους άσκηση σύμφωνα με τα εργαστηριακά πρωτόκολλα. Η αξιολόγηση εστιάζει στις πρακτικές δεξιότητες των φοιτητών, όπως η ικανότητα τήρησης των εργαστηριακών διαδικασιών, καθώς και στη σαφήνεια και πληρότητα της αναφοράς που καταθέτουν.</p> <p>Εργασία (Υποχρεωτική) (20%): Αυτή η εργασία προετοιμάζει τους φοιτητές για τη συγγραφή επιστημονικών ερευνών με στόχο τη δημοσίευση και τη συγγραφή της διπλωματικής τους εργασίας. Περιλαμβάνει ανασκόπηση βιβλιογραφίας και πρωτότυπη ανάλυση δεδομένων. Η αξιολόγηση επικεντρώνεται στην ικανότητα των φοιτητών να ανασκοπούν τη σχετική βιβλιογραφία, να αναλύουν δεδομένα και να κρίνουν την ποιότητα, τη συνάφεια και την πρωτοτυπία της εργασίας τους.</p> <p>Η επιλογή του θέματος της εργασίας θα πραγματοποιείται σε συνεργασία με τον διδάσκοντα κατά τη δεύτερη διάλεξη, ώστε να διασφαλιστεί επαρκής χρόνος προετοιμασίας της εργασίας και της παρουσίασης. Η τελική εργασία θα υποβάλλεται μέσω της πλατφόρμας eClass στον διδάσκοντα.</p> <p>Δημόσια Παρουσίαση (10%): Η δημόσια παρουσίαση αφορά την παρουσίαση της υποχρεωτικής εργασίας με τη δημιουργία παρουσίασης σε μορφή αρχείου ppt από τον φοιτητή. Η αξιολόγηση επικεντρώνεται στην ικανότητα των φοιτητών να παρουσιάζουν τη δουλειά τους με σαφήνεια, να απαντούν σε ερωτήσεις και να διαχειρίζονται συζητήσεις.</p> <p>Γραπτή Τελική Εξέταση (60%): Η τελική γραπτή εξέταση αξιολογεί την κατανόηση των βασικών θεωριών, εννοιών και αρχών του μαθήματος. Η εξέταση θα πραγματοποιείται δια ζώσης σε ημερομηνία και ώρα που θα ανακοινωθούν εκ των προτέρων, μαζί με τη χρονική διάρκεια και το περιεχόμενο της εξέτασης.</p>